

9.2 Επιλέξιμες ανά Κατηγορία Δαπάνες

Σύμφωνα με τα ανωτέρω, επιλέξιμες είναι οι δαπάνες που εμπίπτουν στις ακόλουθες γενικές κατηγορίες:

1. Εξυπηρέτηση κτιριακών αναγκών και διαμόρφωσης κτιρίων και χώρων / Ειδικές εγκαταστάσεις

- Αναγκαίες κατασκευές, διαμορφώσεις, διαρρυθμίσεις των κτιριακών (και των βοηθητικών τους) εγκαταστάσεων, οι οποίες συνδέονται άμεσα και εξυπηρετούν το ειδικό σκοπό, το αντικείμενο και τις επιδιώξεις του επενδυτικού σχεδίου και **υπό την προϋπόθεση ότι** οι κτιριακές αυτές εγκαταστάσεις (καθώς και οι βοηθητικές τους) θα χρησιμοποιηθούν ή χρησιμοποιούνται για την στέγαση ή/και εγκατάσταση του υπάρχοντος ή **νέου** παραγωγικού και λοιπού εξοπλισμού ή για χώρο μεταφόρτωσης ή προσωρινής αποθήκευσης υλικών/δραστηριοτήτων/αγαθών της επιχείρησης. Δεν επιδοτείται η ανέγερση κτιρίων με εξαίρεση την περίπτωση επένδυσης σε οργανωμένη επιχειρηματική περιοχή (βλ. παρακάτω).
- Διαμόρφωση / διαρρύθμιση παραγωγικών χώρων εργασίας και βελτιώσεις ήδη υπάρχουσών εγκαταστάσεων για τη χρησιμοποίησή τους στην επένδυση.
- Κατασκευή ηλεκτρικών & υδραυλικών εγκαταστάσεων, εγκαταστάσεων πυρασφάλειας, κλιματισμού, εξαερισμού, ειδικών εγκαταστάσεων, και λοιπών εγκαταστάσεων που συνδέονται με τους σκοπούς / αντικείμενο της επένδυσης.
- Δαπάνες διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου **υπό τις ίδιες ανωτέρω αναφερόμενες προϋποθέσεις και συνθήκες**. Οι δαπάνες αυτής της κατηγορίας περιλαμβάνουν το κόστος διαφόρων υλικών και εργασιών για την διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου του κτιρίου, όπως ασφαλτόστρωση, επικάλυψη με πλάκες πεζοδρομίου κλπ.)
- **Μόνο για περίπτωση επένδυσης σε οργανωμένη επιχειρηματική περιοχή** (βλέπε Παράρτημα XIV) : Δαπάνες για την **ανέγερση νέων κτιριακών εγκαταστάσεων ή την επέκταση/ διαρρύθμιση των υφιστάμενων κτιριακών εγκαταστάσεων στο νέο χώρο** προκειμένου να καταστούν κατάλληλοι για παραγωγική χρήση (οι δαπάνες αυτής της κατηγορίας περιλαμβάνουν το κόστος έκδοσης αδειών οικοδομής καθώς και το κόστος διαφόρων υλικών και εργασιών για την ανέγερση νέων κτιριακών εγκαταστάσεων ή την επέκταση/ διαρρύθμιση των υφιστάμενων κτιριακών εγκαταστάσεων, όπως αναγκαίες βάσεις εγκατάστασης μηχανημάτων, χωρίσματα κλπ.

Για τις ανάγκες του παρόντος, στα πλαίσια της εξυπηρέτησης κτιριακών αναγκών περιλαμβάνονται και δαπάνες όπως:

- το κόστος διαφόρων υλικών και εργασιών για την ανέγερση νέων κτιριακών εγκαταστάσεων ή την επέκταση / διαρρύθμιση των υφιστάμενων κτιριακών εγκαταστάσεων όπως, αναγκαίες βάσεις εγκατάστασης μηχανημάτων, χωρίσματα κλπ.
- Κατασκευή ηλεκτρικών και υδραυλικών εγκαταστάσεων, εγκαταστάσεων πυρασφάλειας, κλιματισμού, εξαερισμού και συστημάτων ασφάλειας.
- Δαπάνες για την δημιουργία δικτύων παροχής στο νέο χώρο εγκατάστασης π.χ. ηλεκτρισμού, νερού, αέρος, πυρόσβεσης, φυσικού αερίου καθώς και τις δαπάνες σύνδεσης με τα δίκτυα αυτά.
- Δαπάνες για λοιπές υποστηρικτικές εγκαταστάσεις όπως εγκατάσταση ανελκυστήρων, εγκαταστάσεις θέρμανσης – κλιματισμού κλπ.(κόστος υλικών και εργασιών).

Απαραίτητη προϋπόθεση για την υλοποίηση των κτιριακών δαπανών είναι η έκδοση οικοδομικής άδειας ή όποιας άλλης μορφής έγκρισης εργασιών (Παράρτημα V) εφόσον απαιτείται από τις πολεοδομικές διατάξεις ή βεβαίωση απαλλαγής από τις αρμόδιες Υπηρεσίες.

Σημειώνεται ότι :

- Οι δαπάνες για ανέγερση ή/και επέκταση κτιρίου είναι επιλέξιμες μόνο όταν αφορούν ανέγερση ή/και επέκταση κτιρίου σε ΒΕ.ΠΕ. (Παράρτημα XIV)
- Δεν είναι επιλέξιμη η δαπάνη για διαμόρφωση γραφείων (εκτός και αν τεκμηριωμένα αποτελούν τον κύριο παραγωγικό χώρο του επενδυτικού σχεδίου όπως π.χ. σε περιπτώσεις παροχής υπηρεσιών), για αγορά επίπλων (με την εξαίρεση του ορίου που κάτωθι τίθεται στην κατηγορία «10. Λειτουργικές Δαπάνες», και για αγορά οικοπέδων.

Οι δαπάνες για κτιριακά είναι επιλέξιμες εφόσον υπάρχει παραχώρηση χρήσης ή μίσθωση ή νόμιμη σύσταση επικαρπίας επί του ακινήτου για χρονικό διάστημα τουλάχιστον οκτώ (8) ετών. Η περίοδος της οκταετίας υπολογίζεται από την ημερομηνία υποβολής της επενδυτικής πρότασης. Στις περιπτώσεις που η μίσθωση ή η σύσταση επικαρπίας ή η παραχώρηση χρήσης δεν έχει συναφθεί κατά την υποβολή της επενδυτικής πρότασης, υποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση ότι θα προσκομίσει, προκειμένου να λάβει οποιοδήποτε μέρος της επιχορήγησης, (ενδιάμεση καταβολή, προκαταβολή επιχορήγησης, τελική καταβολή), παραχώρηση χρήσης ή μίσθωση ή νόμιμη σύσταση επικαρπίας επί του ακινήτου για χρονικό διάστημα ισχύος τουλάχιστον οκτώ (8) ετών από την ημερομηνία υποβολής της επενδυτικής πρότασης. Ειδικά για ανέγερση ή/και επέκταση κτιρίου το μισθωτήριο πρέπει να είναι δέκα πέντε (15) έτη από την ημερομηνία υποβολής της επενδυτικής πρότασης.

2. Μηχανολογικός και Εργαστηριακός Εξοπλισμός

Η κατηγορία περιλαμβάνει δαπάνες αγοράς καινούριου και αμεταχειρίστου μηχανολογικού και εργαστηριακού εξοπλισμού ο οποίος αφορά όλα τα στάδια της παραγωγής προϊόντων / παροχής υπηρεσιών. Συγκεκριμένα:

- Κύριος και βοηθητικός μηχανολογικός εξοπλισμός.
- Κύριος και βοηθητικός ψηφιακός / μηχανογραφικός / ηλεκτρονικός εξοπλισμός πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών (Hardware). Στο πλαίσιο του προγράμματος δεν

είναι επιλέξιμες δαπάνες για προμήθεια αναλώσιμων υλικών, μικρο-εργαλείων και ανταλλακτικών.

- Εξοπλισμός συστημάτων αυτοματοποίησης διαδικασιών και μηχανοργάνωσης αποθηκών.
- Εξοπλισμός γραμμικού κωδικοποιητή (barcode), συστήματα αυτόματης σήμανσης, ιχνηλασιμότητας, κοστολόγησης και τιμολόγησης προϊόντων – εκσυγχρονισμού της εφοδιαστικής αλυσίδας.
- Εξοπλισμός δημιουργίας δικτύων (Δεν συμπεριλαμβάνονται τέλη ή συνδρομές σύνδεσης στην κατηγορία αυτή).
- Εξοπλισμός μεταφοράς εμπορευμάτων και προϊόντων **υποχρεωτικά** εντός της επιχείρησης όπως αναβατόρια, περνοφόρα, κ.λ.π.
- Εξειδικευμένα μεταφορικά και επαγγελματικά οχήματα μεταφοράς προϊόντων ή / και παροχής υπηρεσιών. Οι αντίστοιχες δαπάνες είναι επιλέξιμες μόνο σε περίπτωση που τεκμαίρεται ότι αποτελούν αναπόσπαστο και λειτουργικό τμήμα της καινοτόμου ιδέας και μέχρι ποσοστού **10%** της παρούσας κατηγορίας δαπανών.
- Εξοπλισμός Τηλεδιάσκεψης και οπτικοακουστικά συστήματα παρουσίασης και προβολής προϊόντων / υπηρεσιών.
- Εξοπλισμός μηχανολογικός και εργαστηριακός που αφορά ποιοτικό έλεγχο / διασφάλιση ποιότητας / διασφάλιση συμμόρφωσης με διάφορα πρότυπα.
- Εξοπλισμός προοριζόμενος για εργαστηριακές μετρήσεις, δοκιμές και αναλύσεις για την εξυπηρέτηση των αναγκών της επένδυσης.
- *Εξοπλισμός απαραίτητος για δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης που σχετίζονται με το θεματικό αντικείμενο της επένδυσης.*
- Εξοπλισμός για την ενσωμάτωση περιβαλλοντικά / ενεργειακά φιλικών τεχνολογιών αυστηρά σχετιζόμενων με το αντικείμενο της επένδυσης. Ο εξοπλισμός για την υποκατάσταση ενεργειακών αναγκών από συμβατικές πηγές ενέργειας δεν μπορεί να υπερβαίνει το 15% του προϋπολογισμού του έργου εκτός και αν συνδέεται άμεσα με το ειδικό αντικείμενο και τον κεντρικό στόχο του επενδυτικού σχεδίου.
- Ειδικότερα, όσον αφορά την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, η τυχόν ηλεκτρική ισχύς που θα προκύψει ως αποτέλεσμα της υλοποίησης του Ε/Σ, θα χρησιμοποιείται αποκλειστικά για τις ανάγκες της επιχείρησης και δεν μπορεί να υπερβαίνει το άθροισμα των ηλεκτρικών καταναλώσεων της επιχείρησης, όπως αυτό προκύπτει από την ηλεκτρομηχανολογική μελέτη της εγκατάστασης στην οποία θα ενσωματωθεί η εγκατάσταση ΑΠΕ.

Επισημαίνεται ότι:

- Οι δαπάνες προμήθειας εξοπλισμού, περιλαμβάνουν το κόστος αγοράς αυτού, το κόστος μεταφοράς και εγκατάστασης του και το κόστος των απαιτούμενων υλικών και εργασιών για την εγκατάσταση και έναρξη (θέση) σε λειτουργία.
- Ο προμηθευόμενος εξοπλισμός για να είναι επιλέξιμος θα πρέπει να είναι σύγχρονης τεχνολογίας, καινούργιος, αμεταχείριστος και στην κυριότητα της επιχείρησης. Για το λόγο αυτό οι επιχειρήσεις θα πρέπει να προσκομίζουν σχετική βεβαίωση του οίκου κατασκευής ή του προμηθευτή.

- Δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που αφορούν σε δασμούς, φόρους, τέλη, έξοδα αμοιβών εκτελωνιστή και εκτελωνισμού.
- Με την απόκτηση του εξοπλισμού η επιχείρηση πρέπει να εγγράψει τον εξοπλισμό αυτό σε θεωρημένο από την αρμόδια ΔΟΥ βιβλίο παγίων ή αντίστοιχου βιβλίου κατά τα προβλεπόμενα του ΚΒΣ για το είδος της επιχείρησης, και να διατηρήσει τον εξοπλισμό αυτό στην κατοχή της (κυριότητα) **τουλάχιστον επί μια τριετία μετά τη λήξη του επιχειρηματικού σχεδίου.**

3. Πληροφορική / Τηλεπικοινωνίες

Εξειδικευμένες και στοχευμένες ενέργειες πληροφορικής / τηλεπικοινωνιών για την υποστήριξη ανταγωνιστικών ηλεκτρονικών εφαρμογών. Μπορεί να συμπεριλαμβάνεται λογισμικό και σχετιζόμενες με αυτό υπηρεσίες. Ενδεικτικά αναφέρονται:

- Προμήθεια λογισμικού και εξοπλισμού φιλοξενίας βασικών εφαρμογών.
- Προμήθεια εξειδικευμένου λογισμικού για την εξυπηρέτηση των συγκεκριμένων σκοπών της επένδυσης (π.χ CAD (Computer Aided Design), CAM (Computer Aided Manufactory) και CIM (Computer Integrated Manufactory) κτλ).
- Προμήθεια λογισμικού διαχείρισης αποθηκών / πρώτων υλών κτλ
- Προμήθεια λογισμικού για εφαρμογές ηλεκτρονικού επιχειρείν (e-business), περιλαμβανομένων των εφαρμογών ηλεκτρονικού εμπορίου (e-commerce), ηλεκτρονικού καταστήματος – αγορών κτλ
- Πληροφοριακά συστήματα Επιχειρηματικής Ευφυΐας Business Intelligence.
- Πληροφοριακά Συστήματα Υποστήριξης Πελατειακών Σχέσεων και παρακολούθησης λειτουργιών της επιχείρησης (παραγωγή, διοίκηση, λογιστήριο, πωλήσεις, αποθήκες data collection, CRM, ERP, κ.λ.π.).
- Δημιουργία Ιστοσελίδων
- Προμήθεια δικαιωμάτων χρήσης λογισμικού (άδειες χρήσης)
- Εφαρμογές διαδικτυακής προβολής (π.χ. search engine optimization)
- Λογισμικό Ασφάλειας Ηλεκτρονικών Πληροφοριών (Back – up / Data Recovery , script, λογισμικό κρυπτογράφησης , λογισμικό ανίχνευσης και Επεξεργασίας Αστοχιών
- Λογισμικό Ελέγχου Παραγωγής και Ποιοτικού Ελέγχου (Ανά Φάση ή / και για το Σύνολο της Παραγωγής) με ή χωρίς την Χρήση Τεχνολογιών Τηλεματικής.
- Δημιουργία Βάσεων Δεδομένων με Σχεδιαστικά και Κατασκευαστικά Στοιχεία των Παραγόμενων Προϊόντων.

Επισημαίνεται ότι:

- Οι δαπάνες προμήθειας λογισμικού περιλαμβάνουν το κόστος αγοράς, εφαρμογής, παραμετροποίησης, και εκπαίδευσης προσωπικού για την προμήθεια, χρήση και εγκατάσταση του καινούργιου λογισμικού σύμφωνα με τα ανωτέρω. Μπορεί να περιλαμβάνονται:
  - Κόστη υπηρεσιών παρόχου ASP (Application Service Provider) / On – demand Software / software as a Service (SaaS)
  - Κόστη Αδειών χρήσης λογισμικού ή σύμβασης παροχής υπηρεσιών για μέχρι ένα έτος από το χρόνο προμήθειας. Στην αντίστοιχη προσφορά θα

πρέπει να είναι σαφής ο τρόπος παροχής της άδειας χρήσης λογισμικού ή υπηρεσίας, π.χ. per named/concurrent user, per server, /CPU κ.τ.λ.

- Βασικά κόστη αρχικής προμήθειας λογισμικού
  - Κόστη παραμετροποίησης Λογισμικού / Εφαρμογών που θα προμηθευτεί η επιχείρηση στο πλαίσιο της παρούσας δράσης. Το κόστος αυτό είναι επιλέξιμο από τη στιγμή θέσης σε λειτουργία του λογισμικού και μέχρι τη χρονική λήξη του Επενδυτικού Σχεδίου ενίσχυσης
  - Κόστος εκπαίδευσης σε συστήματα / εφαρμογές που θα προμηθευτεί η επιχείρηση στο πλαίσιο της παρούσας δράσης
  - Κόστος συντήρησης του Λογισμικού που θα προμηθευτεί η επιχείρηση στα πλαίσια της παρούσας δράσης. Το κόστος αυτό είναι επιλέξιμο από τη στιγμή θέσης σε λειτουργία του λογισμικού και μέχρι τη χρονική λήξη του Επενδυτικού Σχεδίου ενίσχυσης.
- Οι δαπάνες για την εγκατάσταση, παραμετροποίηση, και συντήρηση του λογισμικού καθώς και το κόστος εκπαίδευσης του προσωπικού είναι επιλέξιμες **μέχρι και 10% του κόστους αγοράς του λογισμικού.**
  - Το προμηθευόμενο λογισμικό θα πρέπει να είναι καινούργιο και η επιχείρηση να είναι νόμιμος κάτοχος αυτού. Για το λόγο αυτό οι επιχειρήσεις θα πρέπει να προσκομίζουν σχετική βεβαίωση του οίκου κατασκευής ή του προμηθευτή μαζί με την απαιτούμενη άδεια χρήσης.
  - **Δεν είναι επιλέξιμες** οι δαπάνες που αφορούν σε ιδιοκατασκευή λογισμικού από την ίδια την επιχείρηση που εγκρίθηκε για χρηματοδότηση.
  - Δεν είναι επιλέξιμη η ανανέωση αγοράς άδειας χρήσης για υπάρχον λογισμικό στην επιχείρηση σε αυτήν την κατηγορία δαπανών.
  - Με την απόκτηση του λογισμικού η επιχείρηση πρέπει να εγγράψει το λογισμικό αυτό σε θεωρημένο από την αρμόδια ΔΟΥ βιβλίο παγίων ή αντίστοιχου βιβλίου κατά τα προβλεπόμενα του ΚΒΣ για το είδος της επιχείρησης, και να διατηρήσει τον εξοπλισμό αυτό στην κατοχή της **τουλάχιστον επί μια 3ετία μετά τη λήξη του επιχειρηματικού σχεδίου.**
  - Σε περίπτωση αγοράς λογισμικού εφαρμογών που απευθύνεται σε πελατειακό κοινό, θα πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα να εξυπηρετεί τις ανάγκες ατόμων με αναπηρία σύμφωνα με το διεθνές πρότυπο Web Content Accessibility Guidelines (WCAG), έκδοση 2.0 σε επίπεδο AA (οι δαπάνες μετατροπής είναι επιλέξιμες).

4. Κατοχύρωση – Τροποποίηση Πατεντών – Πνευματικής Ιδιοκτησίας / Χρήση και Προστασία δικαιωμάτων βιομηχανικής και πνευματικής ιδιοκτησίας / Μεταφορά τεχνολογίας.

Οι δαπάνες αφορούν το σύνολο των ενεργειών που θα πραγματοποιηθούν για την απόκτηση, προστασία, μεταφορά και χρήση και εκμετάλλευση της απαιτούμενης τεχνολογίας (π.χ. αγορά δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, αδειών εκμετάλλευσης, τεχνολογίας, μη κατοχυρωμένων τεχνικών γνώσεων, αγορά προτύπων ή αδειών εκμετάλλευσης προτύπων κλπ.), για την υλοποίηση των προτεινόμενων έργων. Η αποκτούμενη τεχνολογία θα πρέπει να συνδέεται με τη μορφή και τους στόχους του σχεδίου και του προγράμματος και η σχετική αγορά και χρήση αύλων παγίων στοιχείων να είναι απαραίτητη για την εκτέλεση του επενδυτικού σχεδίου.

Η τεχνολογία μπορεί να προέρχεται είτε από το εσωτερικό είτε από το εξωτερικό και για να είναι επιλέξιμη η δαπάνη απαιτούνται τα παραστατικά που αναφέρονται στο Παράρτημα V του παρόντος. Οι δαπάνες της κατηγορίας αυτής οφείλουν να είναι συμβατές και εντός των

ορίων με τα οριζόμενα στον παρόντα οδηγό και στον Καν. 800/2008 (κεφ. 33, 36) της Επιτροπής.

5. Δαπάνες σχεδιασμού και πιστοποίησης προϊόντων / υπηρεσιών / Διαχειριστικών Συστημάτων

Περιλαμβάνονται δαπάνες για τις εξής ενέργειες:

- Σχεδιασμός προϊόντων / συσκευασίας / υπηρεσίας
- Πιστοποίηση προϊόντων, υπηρεσιών, διαδικασιών.
- Πιστοποίηση διαχειριστικών συστημάτων (ποιότητας, υπηρεσιών, περιβαλλοντικής διαχείρισης, ασφάλειας πληροφοριών, εισόδου σε επιλεγμένες αγορές κτλ)
- Πιστοποίηση εν γένει διαχειριστικών συστημάτων στις διοικητικές, οικονομικές και παραγωγικές δραστηριότητες των επιχειρήσεων από πιστοποιημένους φορείς από αναγνωρισμένους οργανισμούς του εξωτερικού ή από το ΕΣΥΔ.
- Δοκιμές, επαληθεύσεις προϊόντων και εξασφάλιση διεθνώς αναγνωρισμένων πιστοποιητικών από πιστοποιημένα εργαστήρια εσωτερικού / εξωτερικού
- Διαδικασίες εξειδικευμένων σημάτων συμμόρφωσης. Πιστοποίηση ή και διαπίστευση όπου απαιτείται για δικαίωμα εισόδου σε συγκεκριμένες αγορές.
- Δημιουργία Βάσεων Δεδομένων με Σχεδιαστικά και Κατασκευαστικά Στοιχεία των Παραγόμενων Προϊόντων

Σε αυτή την κατηγορία δαπανών περιλαμβάνεται το κόστος δοκιμών για την πιστοποίηση προϊόντων σύμφωνα με ελληνικά ή διεθνή πρότυπα.

Για υφιστάμενες επιχειρήσεις (που έχουν κλείσει τουλάχιστον μία πλήρη διαχειριστική χρήση) είναι επιλέξιμες οι δαπάνες για την λήψη σήματος CE και για κάθε άλλου είδους σήματα υποχρεωτικού χαρακτήρα **μόνο** για προϊόντα και υπηρεσίες που αφορούν το αντικείμενο του Επιχειρηματικού σχεδίου. **Εξαιρούνται** (δεν είναι επιλέξιμα) οι δαπάνες για την λήψη σήματος CE και για κάθε άλλου είδους σήματα υποχρεωτικού χαρακτήρα για τα **ήδη** υφιστάμενα προϊόντα και υπηρεσίες.

Σημειώνεται ότι τα ανωτέρω θα αποτελούν επιλέξιμες δαπάνες μόνο εάν καταλήγουν σε λήψη της ζητούμενης πιστοποίησης.

6. Δαπάνες Τεχνικής / Τεχνολογικής, Επιστημονικής και Συμβουλευτικής Υποστήριξης

Περιλαμβάνονται δαπάνες για τις εξής ενέργειες:

- Υποστήριξη και παρακολούθηση του επιχειρηματικού σχεδίου.
- Εκπόνηση μελετών και ερευνών σχετικών με το αντικείμενο του επενδυτικού σχεδίου.
- Σύνταξη εγχειριδίων για την ανάπτυξη, εφαρμογή και πιστοποίηση συστημάτων διαχείρισης ποιότητας εφ' όσον καταλήγουν σε πιστοποίηση / διαπίστευση.
- Σύνταξη στρατηγικού – επιχειρησιακού σχεδίου κάλυψης νέων αγορών της επιχείρησης.
- Εξειδικευμένες μελέτες και εν γένει στοχευμένες συνεργασίες / συνέργιες με πανεπιστημιακά ιδρύματα, ερευνητικά και τεχνολογικά κέντρα επί τη βάσει συμφώνου συνεργασίας κατατεθειμένου στην αρμόδια ΔΟΥ

Οι επιλέξιμες αμοιβές συμβουλευτικής υποστήριξης ενδεικτικά αναφέρονται σε :

α) Παροχή υπηρεσιών υποστήριξης, οργάνωσης, παρακολούθησης και διοίκησης του επιχειρηματικού σχεδίου σε περίπτωση που θα εγκριθεί για χρηματοδότηση στο πλαίσιο του προγράμματος έως και το ποσό των 3.000,00 €

β) Εκπόνηση μελετών και ερευνών κάθε μορφής όπως έρευνες αγοράς, μελέτες benchmarking, οργάνωσης διοίκησης, αναδιοργάνωσης των επιμέρους λειτουργιών της επιχείρησης, ανασχεδιασμού επιχειρηματικών διαδικασιών, τυποποίησης διαδικασιών, εκτίμησης επιχειρηματικού κινδύνου (risk analysis), ανάπτυξη σχεδίων μάρκετινγκ (marketing plan), κ.λ.π. .

γ) Σύνταξη εγχειριδίων διαχειριστικών προγραμμάτων (μόνον εφόσον καταλήξει σε πιστοποίηση) για την ανάπτυξη, εφαρμογή και πιστοποίηση συστημάτων διαχείρισης ποιότητας (για πρώτη φορά όχι επαναβεβαίωση) (π.χ. πρότυπα ΕΛΟΤ EN ISO της σειράς 9001 του έτους 2008, περιβαλλοντικής διαχείρισης ΕΛΟΤ EN ISO της σειράς 14001 και EMAS, HACCP, ΟΤΟ TEXT, ΕΛΟΤ 1801 υγιεινή και ασφάλεια κ.τ.λ.) έως του ποσού των 10.000,0€ έκαστη.

δ) Συμμετοχή σε διαγωνισμούς

ε) Τεχνική υποστήριξη στην ίδρυση Συμβάσεων συνεργασίας με οίκους του εξωτερικού ή Κοινών Επιχειρήσεων Joint-Ventures (σε σχέση με το επιχειρηματικό σχέδιο).

Επισημαίνεται ότι :

- Οι ανωτέρω δαπάνες / υπηρεσίες είναι επιλέξιμες μόνο στην περίπτωση που δεν συνιστούν διαρκή ή περιοδική δραστηριότητα, ούτε συνδέονται με τις συνήθεις λειτουργικές δαπάνες της επιχείρησης, π.χ. για συνήθεις φοροτεχνικές υπηρεσίες, τακτικές, νομικές και διαφημιστικές υπηρεσίες.
- Για υφιστάμενες επιχειρήσεις (που έχουν κλείσει τουλάχιστον μία πλήρη διαχειριστική χρήση) Δεν είναι επιλέξιμες οι μελέτες πυροπροστασίας και περιβαλλοντικών επιπτώσεων κ.λ.π. μελετών για την απόκτηση άδειας λειτουργίας ή νόμιμου απαλλακτικού από αυτήν καθώς και οι μελέτες επαγγελματικού κινδύνου.
- Για κάθε δαπάνη τεχνικής / συμβουλευτικής υποστήριξης, για να είναι επιλέξιμη, **πρέπει υποχρεωτικά** να υπάρχει σχετική σύμβαση με την επιχείρηση νομίμως θεωρημένη από την αρμόδια ΔΟΥ, ανεξαρτήτως του κόστους της συμβουλευτικής υπηρεσίας και εγγραφή της δαπάνης στα πάγια της επιχείρησης.
- Για όλες τις δαπάνες και ειδικότερα για τις δαπάνες μελετών, στις προσφορές που θα υποβάλλονται με το επιχειρηματικό σχέδιο υπαγωγής στο πρόγραμμα, θα πρέπει να αναφέρονται αναλυτικά το περιεχόμενο κάθε πεδίου της μελέτης, ο σκοπός, η μεθοδολογία και η μέθοδος έρευνας (πρωτογενής ή/και δευτερογενής) και τα εργαλεία που θα χρησιμοποιηθούν.
- Όλες οι δαπάνες θα αξιολογούνται για το εύλογο του κόστους καθώς και για τη σκοπιμότητά τους σε σχέση με την επιχείρηση και το επιχειρηματικό σχέδιο.
- Οι πιθανές δαπάνες ταξιδιών των συμβούλων περιλαμβάνονται στην συνολική αμοιβή τους.

7. Δαπάνες προβολής & επικοινωνίας

Περιλαμβάνονται δαπάνες για τις εξής ενέργειες:

- Συμμετοχή σε Διεθνείς Εκθέσεις ή Επαγγελματικές Εκθέσεις υπό την προϋπόθεση ότι αφορούν την προβολή νέου προϊόντος / υπηρεσίας ή υπάρχοντος προϊόντος / υπηρεσίας σε νέες αγορές. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι η επιχείρηση να συμμετέχει για πρώτη φορά στην έκθεση και να προσκομίσει σχετική βεβαίωση από τον αρμόδιο φορέα διοργάνωσης της έκθεσης.
- Σχεδιασμός και παραγωγή ελληνικού και ξενόγλωσσου έντυπου πληροφοριακού υλικού**.
- Προβολή προϊόντων / υπηρεσιών / διαδικασιών μέσω του διαδικτύου στην ελληνική γλώσσα ή αν γίνεται ξενόγλωσσα για το λανσάρισμα νέου προϊόντος / υπηρεσίας ή υπάρχοντος προϊόντος / υπηρεσίας σε νέες αγορές
- Πρόσβαση / προβολή σε ηλεκτρονικές αγορές και σε ηλεκτρονικά μέσα κοινωνικής / επαγγελματικής δικτύωσης και άλλα σύγχρονα μέσα στην ελληνική γλώσσα ή αν γίνεται ξενόγλωσσα για το λανσάρισμα νέου προϊόντος / υπηρεσίας ή υπάρχοντος προϊόντος / υπηρεσίας σε νέες αγορές
- Μελέτη για την ανάπτυξη και δημιουργία εταιρικής ταυτότητας.
- Διαφημιστικές καταχωρήσεις υπό την αυστηρή προϋπόθεση ότι οι δαπάνες αυτές γίνονται για πρώτη φορά και αφορούν νέα προϊόντα / υπηρεσίες ή εν γένει προϊόντα / υπηρεσίες σε νέες αγορές
- Ενέργειες In-Store Marketing υπό την αυστηρή προϋπόθεση ότι αφορούν ενέργειες για το λανσάρισμα νέου προϊόντος / υπηρεσίας ή υπάρχοντος προϊόντος / υπηρεσίας σε νέες αγορές.

Στα επιλέξιμα κόστη περιλαμβάνονται:

- Το κόστος ενοικίασης και διαμόρφωσης των περιπτέρων / αιθουσών
- Το κόστος εγγραφής στους καταλόγους της έκθεσης
- Το κόστος μεταφοράς και ασφάλισης εκθεμάτων
- Πρόσληψη Διερμηνέα και Φύλακα περιπτέρου όπου απαιτείται
- Ενοικίαση Υλικών για διακόσμηση ή άλλους σκοπούς εξυπηρέτησης των «εκθεμάτων» και Οπτικοακουστικού εξοπλισμού για τις ανάγκες προβολής (οθόνη plasma, video, T.V.)
- Δημιουργικός σχεδιασμός ξενόγλωσσου μηνύματος προβολής προϊόντων
- Κόστη σύνδεσης σε ειδικούς οργανισμούς και ηλεκτρονικές πηγές παροχής εξειδικευμένων υπηρεσιών.
- Ενοικίαση χώρου (market place) σε μεγάλα portal του εξωτερικού με μεγάλη επισκεψιμότητα στις αγορές – στόχους ή σε χώρους επαγγελματικής ή κοινωνικής δικτύωσης.
- Ενοίκιο κατάλληλης αίθουσας προβολής, απαιτούμενου εξοπλισμού και υλικών διακόσμησης / Σχεδιασμός και παραγωγή κατάλληλου υλικού προβολής
- Αμοιβή εταιρείας δημοσίων σχέσεων για εξασφάλιση επισκεπτών
- Σχεδιασμός και αποστολή προσκλήσεων
- Δαπάνες φιλοξενίας προσκεκλημένων (προσφορά εδεσμάτων –μικροδώρα)
- Αποστολή δειγμάτων για εκδήλωση

- Κατασκευή ή ενοικίαση προωθητικού stand (μη μόνιμη κατασκευή), εφόσον χρειαστεί
- Ενοικίαση εξοπλισμού προβολής
- Αμοιβή προωθήτριας / προωθητριών (σε αριθμό ανάλογο με το μέγεθος των καταστημάτων)
- Δειγματοδιανομή (κόστος παραγωγής και αποστολής δειγμάτων σε ποσότητα που θα τεκμηριώνεται ανάλογα με το εύρος της εκδήλωσης σε συνδυασμό με το είδος, αριθμό και επιφάνεια των καταστημάτων κ.λπ.)
- Παραγωγή και διανομή flyers
- Σχετική διαφημιστική καταχώρηση σε έντυπο καταστημάτων ή και σε άλλο κατάλληλο μέσο.
- Μεταφράσεων κειμένων
- Καταχώριση ή ένθεση ή αφιέρωμα σε εφημερίδα –περιοδικό επαγγελματικό /καταναλωτικό στην αγορά –στόχο

8. Ανάπτυξη εξειδικευμένου προσωπικού και ανθρωπίνων πόρων

Περιλαμβάνονται δαπάνες μισθοδοσίας (μισθοδοσία και ασφαλιστικές εισφορές) στελέχους / στελεχών υψηλών προσόντων (π.χ. ερευνητές, μηχανικοί, σχεδιαστές και υπεύθυνοι μάρκετινγκ που διαθέτουν πανεπιστημιακό πτυχίο (Α.Ε.Ι.) και τουλάχιστον πενταετή σχετική επαγγελματική πείρα ή / και είναι κάτοχοι Διδακτορικού ή κατ' ελάχιστον εξειδικευμένου Μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών), για 12 έως 18 μήνες από την ημερομηνία πρόσληψης, με ημερομηνία έναρξης επιλέξιμης δαπάνης μετά την ημερομηνία προκήρυξης του προγράμματος που θα απασχοληθεί (-ούν) (ενδεικτικά) στους εξής τομείς:

- Μεταφορά τεχνογνωσίας
- Έρευνα και Ανάπτυξη
- Εργαστηριακοί έλεγχοι
- Χειρισμός εξειδικευμένου εργαστηριακού εξοπλισμού
- Διασφάλιση ποιότητας
- Ενσωμάτωση οικο-καινοτόμων διεργασιών
- Άλλοι τομείς απαραίτητοι για την υλοποίηση της επένδυσης με σχετική τεκμηρίωση του επενδυτή

Ειδικόί όροι και προϋποθέσεις:

- Το προτεινόμενο για πρόσληψη προσωπικό δεν θα πρέπει να έχει απασχοληθεί στην επιχείρηση ή σε άλλη επιχείρηση στην οποία η ίδια συμμετέχει με ποσοστό μεγαλύτερο του 50% (ή και αντίστροφα) με οποιαδήποτε μορφή απασχόλησης κατά τους τελευταίους 12 μήνες από την υποβολή της πρότασης,
- Η επιχείρηση συνάπτει με τον/την εργαζόμενο/η που θα απασχοληθεί στην επιχείρηση, σχέση εργασίας ορισμένου (ή αορίστου) χρόνου πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης, με ελάχιστη διάρκεια σύμφωνα με τις απαιτήσεις του παρόντος (από 12 μήνες και άνω).
- Η επιχείρηση δεν θα πρέπει να προβεί σε απολύσεις προσωπικού αντίστοιχου επιπέδου με αυτό των προσλαμβανόμενων για διάστημα 12 μηνών από την ημερομηνία προκήρυξης του Προγράμματος.

- Σε περίπτωση πρόσληψης μη κοινοτικού αλλοδαπού/ής να εξασφαλίζεται άδεια παραμονής και εργασίας του/της για όσο διάστημα διαρκεί το έργο (εφόσον απαιτείται, ανάλογα με τη χώρα προέλευσης).

9. Ανάπτυξη Πρωτοτύπων, Προτύπων και Τεχνικού Φακέλου

Οι δαπάνες αφορούν το σύνολο των ενεργειών που θα πραγματοποιηθούν για την ανάπτυξη πρωτοτύπων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν εμπορικά και πιλοτικών σχεδίων στις περιπτώσεις που τα πρωτότυπα συνιστούν κατ' ανάγκη το τελικό εμπορικό προϊόν και είναι υπερβολικά δαπανηρό να παραχθούν και να χρησιμοποιηθούν μόνο για σκοπούς επίδειξης και έγκρισης. Στην περίπτωση μεταγενέστερης εμπορικής χρήσης σχεδίων επίδειξης ή πιλοτικών σχεδίων, τυχόν έσοδα από τέτοια χρήση θα αφαιρούνται από το επιλέξιμο κόστος.

Οι δαπάνες επίσης αφορούν το σύνολο των άμεσα σχετιζόμενων δαπανών για την ανάπτυξη του τεχνικού φακέλου του προϊόντος / υπηρεσίας, της ανάπτυξης προδιαγραφών και της εν γένει διαδικασίας ανάπτυξης προτύπων (π.χ. εργαστηριακές δοκιμές, αναλύσεις, πιστοποιήσεις, επαληθεύσεις / διακριβώσεις κτλ).

10. Λειτουργικές Δαπάνες

Αυτή η κατηγορία δαπανών είναι επιλέξιμη μόνο στην περίπτωση των υπό ίδρυση επιχειρήσεων και τις επιχειρήσεις που δεν έχουν κλείσει μία πλήρη διαχειριστική χρήση. Καλύπτει λειτουργικές δαπάνες μόνο για ένα χρόνο υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου με κατ' εξαίρεση ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας των δαπανών αυτών (της κατηγορίας αυτής και μόνο) την ημερομηνία **ένταξης** της επενδυτικής πρότασης στις διατάξεις του παρόντος. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται :

- ενοίκια (αυστηρά σχετιζόμενα με την στέγαση / εξυπηρέτηση του «παραγωγικού» χώρου της επένδυσης),
- συνδρομές σε δίκτυα παροχής υπηρεσιών, συνδρομές, χρήσεις λογισμικού ή βάσεων δεδομένων σχετιζόμενες με το αντικείμενο της επένδυσης,
- συνδρομές εξειδικευμένων συνδέσεων δικτύων ή εφαρμογών (όχι ύδρευσης, ηλεκτρισμού, γενικής τηλεφωνίας κτλ).
- συνδρομές συντήρησης και τεχνικής υποστήριξης,
- έξοδα μετακινήσεων (μετάβασης και διαμονής) για την στήριξη συμμετοχών σε διεθνείς εκθέσεις εξωστρεφούς προσανατολισμού σχετιζόμενες με το αντικείμενο του Ε/Σ,
- επεκτάσεις αναβαθμίσεις και επικαιροποιήσεις υπαρχόντων ιστοτόπων / ιστοσελίδων που εξυπηρετούν / σχετίζονται με το αντικείμενο της επένδυσης,
- δαπάνες ανανέωσης διαχειριστικών συστημάτων τα οποία σχετίζονται με το αντικείμενο της επένδυσης,
- δαπάνες εξοπλισμού γραφείου
- δαπάνες εξοπλισμού αποθηκευτικών χώρων.
- δαπάνες μισθοδοσίας και ασφαλιστικών εισφορών εξειδικευμένου τεχνικού ή/και εργατο – τεχνικού προσωπικού έως και 12 μήνες από την ημερομηνία πρόσληψης.

- Για τις υπό ίδρυση και για τις νεοσύστατες επιχειρήσεις, δαπάνες για μελέτες πυροπροστασίας και περιβαλλοντικών επιπτώσεων κ.λ.π, για την απόκτηση άδειας λειτουργίας ή νόμιμου απαλλακτικού από αυτήν καθώς και οι μελέτες επαγγελματικού κινδύνου.

Στο Παράρτημα V του παρόντος αναλύονται τα βασικότερα παραδοτέα για τον έλεγχο της υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου των επιλέξιμων επενδυτικών σχεδίων.

Απαραίτητη προϋπόθεση για την επιλεξιμότητα των ανωτέρω ενεργειών και δαπανών είναι η σύνδεσή τους με τον βασικό ή / και τους δευτερεύοντες στόχους του παρόντος.